

HANDLINGSPROGRAM FÖR SÄKERHET OCH SKYDD I TIMRÅ KOMMUN

Fastställt av kommunfullmäktige 2015-06-15, § 81

Inledning

Detta program avser att tydliggöra kommunens ansvar och ambitioner vad gäller internt skydd, samhällsskydd inklusive olycksförebyggande arbete, krisberedskap, säkerhetsskydd och informationssäkerhet. Här beskrivs hur kommunen tillsammans med andra aktörer ska arbeta på dessa områden.

Timrå kommuns säkerhetsarbete avser att värna befolkningens liv och hälsa, samhällets funktionalitet samt förmåga att upprätthålla grundläggande värden som demokrati, rättssäkerhet och mänskliga fri- och rättigheter. Det handlar också om att eliminera risker, förebygga förluster och störningar samt skydda egendom, personal, allmänhet och omgivning mot skador och olägenheter. Kommunen ska utifrån lagar, föreskrifter, författningar och riktlinjer skapa genomarbetade säkerhetsrutiner, som är väl kända, accepterade och anpassade efter de krav som ställs på verksamheten.

Organisation och ansvar

Kommunfullmäktige fastställer mål och riktlinjer för kommunens säkerhetsarbete. Dessa skall innefatta en lägsta godtagbar nivå för den del av den normala verksamheten som alltid måste upprätthållas oavsett omfattning och karaktär på en inträffad kris.

Kommunstyrelsen utövar fortlöpande tillsyn över hur mål och riktlinjer följs.

Varje **nämnd eller styrelse** ansvarar för att det övergripande säkerhetsarbetet följer mål och riktlinjer samt den speciallagstiftning som finns för nämndens/styrelsens egna verksamhetsområden. Nämnden eller styrelsen skall i den politiska verksamhetsplanen ange mål för säkerhetsarbetet.

Förvaltnings- eller bolagschef har operativt ansvar för säkerhetsarbetet inom den egna verksamheten. I förvaltningar med uppdelade enheter har **enhetschef** motsvarande ansvar inom sin enhet. Förvaltning/bolag skall redovisa hur den politiska verksamhetsplanens angivna säkerhetsmål skall uppnås.

Förvaltningens/bolagets chef kan utse särskild **säkerhets- och riskhandläggare** med ansvar att samordna och leda förvaltningens/bolagets arbete med säkerhetsfrågor samt delta i övergripande samverkansgrupper.

Säkerhetsskyddschef ansvarar för att kommunen beslutar om vilka uppgifter i verksamheten som skall hållas hemliga med hänsyn till rikets säkerhet och vilka anläggningar som kräver säkerhetsskydd med hänsyn till rikets säkerhet eller skyddet mot

terrorism. Säkerhetsskyddslagen kräver att det även ska finnas en ställföreträdande säkerhetsskyddschef.

Säkerhetschefen följer upp säkerhetsarbetet inom kommunen och är även övergripande ansvarig för arbetet med informationssäkerhet.

Internt skydd

Intern säkerhet innebär skydd mot okontrollerad insyn, förlust eller påverkan. Säkerhetschef svarar för ledning och samordning av arbetet med internt skydd och säkerhet inom kommunkoncernen.

Skydd av egendom och tillgångar

Alla kommunala försäkringar utom personalförsäkringar handläggs av Kultur- och Teknikförvaltningen. Kultur- och teknikförvaltningen ansvarar för skalskydd (ytterdörrar, fönster, låssystem, etc.) i alla fastigheter som ägs av kommunen. Vad gäller inbrottslarm ansvarar Kultur- och teknikförvaltningen i kommunhuset och i nya och nyligen ombyggda fastigheter medan respektive verksamhet ansvarar i äldre fastigheter. De kommunala bolagen ansvarar för sina fastigheter.

Brandskydd

I Timrå kommuns verksamheter skall finnas brandskyddsorganisationer som svarar mot de risker som kan finnas. Kommunen ska utveckla och upprätthålla ett fungerande brandskydd i sina byggnader och lokaler för att tillhandahålla besökande och personal hög säkerhet utan tillbud eller skador.

Kultur- och teknikförvaltningen ansvarar som fastighetsägare för det tekniska brandskyddet i fastigheterna. Respektive bolag ansvarar för sina fastigheter.

Varje anställd skall känna till utrymningsvägarnas placering samt att de inte får blockeras. Anställda skall vara utbildade i brand- och säkerhetsfrågor i den omfattning som riskerna motiverar.

Brandskyddsansvarig ska finnas för samtliga verksamhetslokaler. Det ska bedrivas ett dokumenterat och systematiskt brandskyddsarbete.

Brandskyddsansvarig ska:

- Planera och samordna brandskyddsarbetet
- Underhålla och uppdatera dokumentationen
- Utföra kontroller och nödvändiga åtgärder inom ramen för sin kompetens
- Sammanställa rapporter inför tillsyn eller brandsyn samt delta vid sådana.

Skydd av personal och förtroendevalda

En ständigt aktuell fråga är att förebygga våld och hot mot personal och förtroendevalda. Alla har rätt att utöva sitt arbete eller sin politiska gärning utan att riskera att bli utsatt för hot, våld eller kränkningar. Anställda har ett förhållandevis starkt skydd i lagstiftningen medan motsvarande skydd inte i samma utsträckning gäller förtroendevalda. Företeelsen är ett allvarligt demokratiproblem och måste hanteras med beslutsamhet.

Samhällsskydd och skydd mot olyckor

Vad gäller skydd mot olyckor har kommunen enligt lag ett samordningsansvar. Alla kommuner ska ha ett handlingsprogram för skydd mot olyckor inklusive trafik-, drunknings- och fallolyckor samt arbetet för suicidprevention. Medelpads Räddningstjänstförbund ansvarar för det operativa arbetet.

Risk- och sårbarhetsanalyser, RSA

Syftet med förebyggande säkerhetsarbete är en trygg och säker kommun för alla som bor, verkar eller vistas här. Kommunen ska identifiera vilka extraordinära händelser som kan tänkas inträffa och konsekvenserna av dessa genom s.k. Risk- och sårbarhetsanalyser.

Nämndernas/styrelsernas dokumenterade risk- och sårbarhetsanalyser skall ligga till grund för förvaltningarnas krisplanering.

Krisberedskap

För varje ny mandatperiod ska kommunen anta en plan för hantering av extraordinära händelser. Det sker i Timrå genom antagandet av en krisledningsplan.

En krisledningsnämnd övertar vid en extraordinär händelse hela eller delar av andra nämnders ansvar. Ordföranden fattar beslut om nämnden ska sammankallas. Nämndens beslut ska redovisas till fullmäktige.

Målen är värna befolkningens liv och hälsa och samhällets funktionalitet samt förmågan att upprätthålla grundläggande värden som demokrati, rättssäkerhet och mänskliga fri- och rättigheter.

Vad gäller operativ beredskapssamordning köper kommunen tjänsten av Medelpads Räddningstjänstförbund. Uppdraget är att samordna framtagandet av en kommunövergripande risk- och sårbarhetsanalys med tillhörande åtgärdsplan samt fungera som sakkunnigt biträde i framtagandet av verksamhetsspecifika risk- och sårbarhetsanalyser med tillhörande åtgärdsplaner.

På **nationell nivå** har Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) till uppgift att utveckla och stödja samhällets förmåga att hantera olyckor och kriser. Den ska bidra till att samhället förebygger händelser och har en beredskap om de ändå inträffar.

På **regional nivå** har länsstyrelsen en stödjande och samordnande roll inom krisberedskapen som länk mellan lokala och regionala aktörer och den nationella nivån.

På **lokal nivå** ska kommunerna minska sårbarheten i sin verksamhet och ha en god förmåga att hantera krissituationer. Man ska verka för att de åtgärder som vidtas liksom informationen till allmänheten under en extraordinär händelse samordnas.

Krishanteringssystemets grundprinciper

- **Ansvarsprincipen:** Den som ansvarar för en verksamhet under normala förhållanden gör det också under en krissituation.
- **Likhetsprincipen:** Under en kris ska samhällsfunktioner så långt som möjligt fungera på samma sätt som vid normala förhållanden.
- **Närhetsprincipen:** En kris hanteras där den inträffar av de närmast berörda och ansvariga. Om lokala resurser inte räcker till blir det aktuellt med statliga och regionala insatser.

Geografiskt ansvar och sektorsansvar

Sektorsansvar innebär att alla myndigheter och organisationer inom ett verksamhetsområde har ansvar inom sitt område även vid en kris.

Där det finns behov av att samordna de olika sektorernas arbete är kommunerna, länsstyrelserna och regeringen geografiskt områdesansvariga.

Säkerhetsskydd

Säkerhetsskyddet skall förebygga att uppgifter som omfattas av sekretess och som rör rikets säkerhet obehörigen röjs, ändras eller förstörs. Vidare ska obehöriga inte få tillträde till platser där de kan få tillgång till sådana uppgifter eller där verksamhet av betydelse för rikets säkerhet bedrivs. Därutöver ska säkerställas att personer som inte bedöms vara pålitliga från säkerhetssynpunkt inte deltar i verksamhet som har betydelse för rikets säkerhet.

Säkerhetsskyddet ska omfatta säkerhetskontroll, registerkontroll, säkerhetsprövning, säkerhetsklassning och hanteringen av hemliga handlingar. Säkerhetsskyddet ska i övrigt även förebygga terrorism.

Säkerhetsprövning syftar till att pröva personers pålitlighet att ta del av hemlig information eller delta i verksamhet där sekretessbelagd verksamhet behandlas. Säkerhetsklassning innebär att vissa befattningar endast får innehas av personer som registerkontrollerats, säkerhetsprövats och är svenska medborgare.

Informationssäkerhet

Information är en av organisationens viktigaste tillgångar. Kommunen ska säkerställa att hantering av all information sker säkert. Som informationstillgångar betraktas all information oavsett om den behandlas manuellt eller automatiserat och oberoende av i vilken form eller miljö den förekommer.

Utgångspunkter i arbetet med informationssäkerhet är lagar, förordningar och föreskrifter, kommunens egna krav samt avtal. Rätt information ska vara tillgänglig för rätt person när den behövs och vara spårbar. Informationen ska vara och förbli korrekt. Informationssäkerhet är en integrerad del av ordinarie verksamhet. Alla som hanterar informationstillgångar har ett ansvar att upprätthålla informationssäkerheten. Det är ett ansvar för chefer på alla nivåer att aktivt verka för en positiv attityd till säkerhetsarbetet. Var och en ska vara uppmärksam på och har en skyldighet att rapportera händelser som kan påverka säkerheten för kommunens informationstillgångar. För samordning och utveckling av arbetet ska finnas en informationssäkerhetssamordnare.